

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 ар. (20 кор.)
на пів року . . . 5 ар. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 ар. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудни.
Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

В чім наша будуччина і сила?

(Конець).

На кождім місці, чи то в спальнях, чи в наукових саях, чи в класах, чи в кухні — всюди одним словом мило вражає око незвичайна чистота і взірцевий лад в удержуваню постелі, біля, одежі, книжок і наукових приборів. Се се вельми важний чинник у вихованю і вихованє в тім душі жіноцтво конечно внесе лад і в суспільність. Треба і се знати, що в інституції заправляють дівчат, щоби они також навикали до будучого свого покликания господинь дому і по черзі они приладжують заставу в ідальні, а інститутки VIII. кл. раз в тиждень варять обід, щоби і сего привчити ся.

Хто вгляне в устрій, науку, напрям вихованя в інституції, мусить винести переконанє, що інститут сей справді може служити взірцем для всіх інших подібних інститутів, а се ствердив мені також краєвий інспектор Дзедзіцький, котрий також звідав недавно сей інститут. Гимто кождий, хто приглянув ся сему інституту, виходить з него з піднесеним духом, бо бачить, що так вихованє молоде покоління мусить успішно вплинути на розвиток рускої суспільности. Жіноче вихованє і образованє було у нас до недавна ще занедбанє або обмежало ся до зовсім звичайного, домашнього вихованя. Нині вже зрозуміла руска суспільність загально признану педагогічну правду, що чия школа, того будуччина, яка молодіж, така будуча суспільність, та

що вихованє суспільности головню залежить від материй.

Тимто велике патріотичне діло зробили всі ті, що чим небудь причинили ся до здвигнення сего інститута, великі заслуги покладають всі ті, що причиняють ся й тепер до єго удержаня, розвитку і процвітання, що єго доглядають, в нїм дають провід або учать.

Маємо вправді дівочі інститути в Станиславові і у Львові, заходять ся коло заснованя такого інститута в Тернополі, але мимо того перемиский інститут є переповнений, в нїм містить ся 145 дівчат з всіх усюдів нашого краю зпоза Сяну аж поза Прут і Черемош і всі, що удержують інститут для вихованя рускої молодіжи, повинні пильно оглянути і звідати інститут перемиский, черпати взір з него. В тім напрямі повинні ми звернути наші змаганя, бо розумним і патріотичним вихованєм і образованєм нашої молодіжи забезпечимо собі будуччину, зростемо в силу. В останних кількох літах видно в тім напрямі значний поступ, гарні успіхи, але коли поглянемо, як поступують інші народи, то переконаємо ся, що ми ще ступаємо повільною ходою, що нам треба подвоїти, потроїти наші заходи і змаганя на тім полі.

Особливо рух на полі осьвіти жіноцтва значно оживив ся, а навіть міністерство просьвіти, котре до недавна держало ся відпорно, подало способи образованя жіноцтва відповідно духови часу, видало статут для женських ліцеїв і відкрило жєнщинам вступ до найвисшої осьвіти в університеті. Практичне житє, боротьба о бит

повинні і у нас спонукати руску суспільність, щоби дівчатам образованєм забезпечити будуччину. Женські ліцеї дають не лише вступ на університет, але й вступ до учительского заводу, до котрого задля малого числа женських семинарий не можуть рускі дівчата так легко добити ся. Перемиский інститут і руска виділова школа ім. Шевченка вже є задатками до перестрою на женські ліцеї, котрі є нічим иншим як висшими 6-класовими, виділовими школами. Перемиский інститут має крім 2 народних клас ще 4 виділові (т. є. 5—8-ої), а львівська школа ім. Шевченка має також вже 4 класи виділові. Треба би ще подбати о відкритє дальших ще двох (V і VI-ої) і приноврєленє пляну наук до міністерияльного пляну ліцеїв, постарати ся відтак о право публичности, а тим способом відкрило-б ми руским дівчатам не лише вступ до учительского заводу в народних і виділових школах, але й до університетської просьвіти. Отсю гадку подаю поки-що, а при иньшій нагоді дещо більше про вихованє і образованє рускої молодіжи.

Ол. Барвінський.

Партийна політика і мораль.

11) Виклад др. Фр. Паульсена.
Перевів др. Іван Копач.

Отже не усунєня партий і борби партийної треба бажати; сего прочім і абсолютизмом не мож би досягнути: лиш ту на місце партії виступили-б котері, а на місце борб партийних інтриги двірєкі і кабали в цілою своєю

LABOREMUS

ДРАМА В 3 АКТАХ

БЕРНШТЕРНЕ БЕРНСОНА

переклав Лев Лопатинський.

Перший акт.

(Малий, але елегантний салон в першоряднім готелю. Двері в глибині. На право і на ліво по одних дверях на середині. На софії з переду на ліво лежать: шлюбний вінець, серпанок, рукавички на другій дрібниці. Біля сего мужеский капелюх і рукавички. На кріслі троха позаду лігнє мужеска нагортка. Крісла докола стола. Ясний день. Старший пан, в шляфроці по кістки, надходить з правої. Оглядає ся по салоні. Коли побачив шлюбну одіж та другі річи, їде мимовільно в сїм напрямі. Стає і приглядає ся. Потім знов ходить докола, як колиб шукав чого. Стає перед дверима на ліво. Коли побачив, що они панів відхилили, заглядає обережно. Отвирєв їж зовсім і входить до середини, але зараз вертає ся, щоби задзвонити).

I. СЦЕНА.

Готельовий льокай (пукає).
Вісби: Прощу (льокай входить). Чи пані вийшла?
Льокай: Так, прощу пана!
Вісби: Вже давно нема пані?
Льокай: Здає ся, від години.

Вісби: (дав льокави знак, віддалитись, а сам переходить ся кілька разів сюда і тудя, знов застановлюєть перед шлюбним одінем. Заглядає знов до комнати на ліво. Вкінци сїдає в крісло перед столом і потапає зразу в задумі. Двері в глибині отвирєють ся і входить: Лидия в елегантнім, уличнім строю, свіжа, сияюча. Двері замикають ся за нею. Пристанула, коли побачила Вісбого. Зближує ся тихо-тихенько. Він нічо не бачить і не чує, доки она не лежить перед ним на колїнах. Вісби хоче піднести я, але она здержує єго. Добрий день!

Вісби (звєсім розвеселений): Добрий день! Ти вже була на раннім проході?
Лидия (тихо): На найкрасшїм в моім житю.
Вісби (цілує єї): Як ти пахнеш свїжостию! А яка ти гарна! Чи свала добре?
Лидия: Від — відколи ти пішов від мене (встає), аж як зигар вибив девять! Чи се не досить довго? (Здоймає капелюх і рукавички, та кладе їж на стіл, також парасольку. Потім підносить, мов пестячи, вінець і серпанок та кладе їж по хвиліці назад. Іде до Вісби, який їй приглядає ся). Може дивуєш ся, що мені хотїло ся самій виходити?

Вісби: Ні.
Лидия: Мене так чогось кортіло. Хотїла пізнати саму себе при тих малих озерцях і в парку і межі гарними домами дїльниці з віллами, особливо межі тими віллами..

Вісби: Чи пізнала себе між ними?
Лидия: Я ужила неввідповідного слова. Я хотїла відчути, як они се приймуть, коли побачать мене, як собі рівну.

Вісби: Як собі.. (Здержує ся).
Лидия: Коли я була тут послїдний раз, жебрала за їх прихильність. Я переходила з тревогою біля них та думала про мій концерт. Тоді я була доперва ще чудесним дитятем. Три концерти ми дали тут. А колиб не вийшло добре, то най Бог мені помагає! А ся болянь, яку я переходжу часто, она відай в той час стрїтила мене в житю.
Вісби: Справді так думаєш?
Лидия: Ті вілли в аристократичній дїльниці, ті богаті вілли і старі дерева, які ще величавійше виглядають, як вілли! А ті малі озерця! Они були чимєсь постійним, а я перекотиполем. Я покїрно гляділа на них і боязливо. Але нині! Дві повні години я проходила межі ними. Дві повні години я триюфувала. Я казала їм всім дефіловати перед собою. Пізнала їх товариство і я чула, що они мене знов пізнали (кидає ся єму до ніг). Ох, яка я тобі вдячна!

Вісби: Чудова моя! (гладить єї волосє).

Лидия: Я не знала добре, хто я, до нинішнього ранка. Я так часто питала за сим в самій собі.

Вісби: Ти також?
Лидия: Як? (зриває ся). Чи се роблять і другі?
Вісби (пристає):

Лидия: Я думала, що се лиш я така! Ні, чи справді? — Нині, справді нині знаю, хто я!

Вісби: Чи пізнала себе між ними?
Лидия: Я ужила неввідповідного слова. Я хотїла відчути, як они се приймуть, коли побачать мене, як собі рівну.

Вісби: Як собі.. (Здержує ся).

Лидия: Коли я була тут послїдний раз, жебрала за їх прихильність. Я переходила з тревогою біля них та думала про мій концерт. Тоді я була доперва ще чудесним дитятем. Три концерти ми дали тут. А колиб не вийшло добре, то най Бог мені помагає! А ся болянь, яку я переходжу часто, она відай в той час стрїтила мене в житю.

Вісби: Справді так думаєш?
Лидия: Ті вілли в аристократичній дїльниці, ті богаті вілли і старі дерева, які ще величавійше виглядають, як вілли! А ті малі озерця! Они були чимєсь постійним, а я перекотиполем. Я покїрно гляділа на них і боязливо. Але нині! Дві повні години я проходила межі ними. Дві повні години я триюфувала. Я казала їм всім дефіловати перед собою. Пізнала їх товариство і я чула, що они мене знов пізнали (кидає ся єму до ніг). Ох, яка я тобі вдячна!

підлотою і завзятою, — вони-ж, кажуть, звісні навіть на дворі заступника Божого на землі. Бажати-б собі лиш треба відповідного унормованя борби, скажім, єї згуманізованя і зморалізованя.

Зазначую чотири моменти, як головні точки бажаної етики борби партійної.

1) *Веди борбу чесну.* То значить: бори ся з чесним пересвідченням і чесним привязанем до справи. Хто боре ся з щирим пересвідченням і привязанем до справи, в вірі, що се добра справа, той веде чесну борбу і заслугує на поважанє, хочби собі впрочім справа була, яка хоче. Єго віра почислить ся єму за правду. Протівно, хто без віри в слушність справи, лиш зі згляду на власний інтерес, з вигоди, з страху перед людьми, з вирахованя приступає до партії, сей не боре ся чесно, той в нутрі своїм є зрадником, і стане таким также на зверх, як лиш се через пересунене сил покаже ся єму корисним.

Ту лежить небезпеченство для пануючої партії яко такої: всі ті, що не мають жадного пересвідчення, лиш вирахованє, біжать до неї. Побідна партія є все партією «штреберів» і «спекулянтів», побита і пригнетена стає щораз більше партією чесних людей. Се є «проклятем» побіди в тій борбі; побита партія кришавє в нутрі своїм і тим способом стає спосібною, борбу назад підняти і сровадити переміну, аж сама знов підпаде острому невмолімому праву. Так творить ся фалевий рух, що характеризує всяке жате історичне: напрям, тенденція розвиває ся до своєї кульмінаційної точки, наближає ся до єдиновластя, потім перескакує вершок і упадає.

2) *Воюй чесним оружем.* Не з затроєною збруєю, не брехнею і клеветою, не лукавством і підступним насильством. Се не виключає гніву і пристрасти в борбі: нема борби без пристрасти. Чесний гнів і ненависть мають також своє право, бодай на отей землі; нема великого мужа без твердості, без везіза в крові; мужі судьби збудовані з твердого матеріялу. І кождей правдивий муж мусить любити і ненавидіти. Може також в розгарі борби лучити ся, що він ніколи її пересадить, що він противникови не лиш биль задасть, але її кривду зробить. Лютер неоднє сказав про Рим і папство, що не остоює ся перед неупередженою історичною критикою, не говорячи про тверду форму єго вислову. Та хтож би бажав собі Лютера иньшим?!

3) Паульзен є протестантом, що правда, дуже об'єктивним протестантом. *І. К.*

І нині пізнають се і другі також! Я бачила по віллях та по старих, високих деревах та по озерах, що они знають про се. Вже з далека, коли лише захопили мій погляд, строїли ся, підходили на зустріч і витали мене.

Вісби (успіхає ся): А люди?

Лидія: Я не говорю про людей. О, коли я сиділа на підвисенню і грала і ніколи не могла бути самою, ох, як я терпіла через те! Бути самотною, що-небудь мати для себе самої і робити з тим, що мені подобає ся — се був мій рай! Люди, питаєш? Так, колиб я могла була вихопити одного, піти з ним до кутика і шепотіти... Ті очі! — Хто се она? — Звідки она? Що тут хоче?... Коли лише я була вільна, утікала від них між ті віллі. Там, між дерева і малі озера. Їм я звірювала ся. Они поглядали на мене згорда. Ой так, я уміла себе держати в належнім віддаленю. Але прецінь я могла їм сказати, що колись, хотіла би також мати, як они! Так сильно і певно, як вам живе ся. А тепер я маю так само (*насилляє ся над ним*). Ти, мій любий, ти не ходив та не випитував других людей про мене. Ти прийшов просто зі своєї поїлості і спитав мене: «хочеш стати мою жінкою?» Так мав бути. Ніхто в цілім, широкім світі, окрім тебе і мене, не мав найменшого понятя, що се може стати ся. Так повинно бути. Тоді щастє є повним.

Вісби: Дякую!

(Дальше буде).

Der Gott, der Eisen wachsen liess
Der wollte keine Knechte.
Drum gab er Säbel, Schwert und Spiess
Dem Mann in seine Rechte.
Drum gab er ihm den kühnen Muth,
Den Zorn der freien Bede,
Dass er bestände bis aufs Blut,
Bis in den Tod die Fehde.

(Дальше буде).

З ПОЛІТИЧНОГО ПОЛЯ.

В Чехах розпочали ся вибори з міст. Загалом вибирають міста 72 послів, а 40 мандатів находить ся в чеських руках, — 32 в німецьких. При виборах з міст не прийде до національних борб, бо відношенє сил є таке саме. Деякі дєвники припускають, що аграрники здобудуть ще і в сій курії 4—5 мандатів.

В Угорекім соймї, як звісно здобули вперве Славяни 5 мандатів. Ново вибраний словацький посол Бешеневский заявив в розмові з одним дєвникарем, що уважає головною програмою славянської партії, переведенє закона про національності в сїм дусї, щоби кождей народности признано єї власну мову в знешеню з властями і урядами. Натомість Словаки признають угорекій язык державним. В сій цілі славянська партія буде входити в союзи з иньшими сторонництвами в соймї і разом стремити до сповненя єго постуляту.

Про реорганізацію австрійської ніхоти доносить грацка Tagespost, що ся справа вже поступила на стілько в міністерствї війни, що відповідний проєкт небавом предложать вже парламентам Австрії і Угорщини. По мысли єго проєкту поділ полків на 4 баталіони стане зміненім на три-баталіоний поділ. З повсталых в сєй спосіб 102 баталіонів утворити ся 32 нових полків. Також возьме проєкт під розвагу квестії дволїтної, військової служби і нових мундурів.

З Відня доносить «Wiener Tagblatt», що проєкт австрійської митової тарифи є вже готовий і лежить в міністерствї торговлі. Він обіймає два томи in quarto з 600 сторін. Згаданий дєвник запевняє, що сєй проєкт не уступає під зглядом височини охоронних мит німецькому проєктові і колиб був появив ся в дєвниках перед оголошенєм німецького проєкту, — виклав би був таку саму сензацію, а може ще і більшу, чим тамтой. Тепер випрацьовують закон, який має ввести сєй проєкт в житє; ся праця буде покінчена з кінцем с. м.

Ковайтєска справа, про яку ми вже згадували кілька разів, увійшла в нову фазу. Як звісно, підвластї номінально султанови, а в дійсности самостійні, арабські шейки, порижили ся з султаном так, що він вислав військо для занятя пристаневого міста Ковайтю. Однак англійська ескадра, яка вчас появила ся в пристани, недопустила турецького війська. Англичани свої поступованя оправдували вразу умовою, яку они немов то заключили з шейком Ковайтю, але порта заявила на се, що шейк не є самостійним власником міста і не має права заключати якої небудь умови. Отже з Царгорода доносять до Daily Telegraph, що по гадці пропозиція німецького амбасадора, султан предложить конференції в Гавї справу обєадженя Ковайтю, який уважає інтегральною частиною своєї держави.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В суботу: гр.-кат. Киприяка преп.; рим.-кат. Максиміліана. — В неділю: гр.-кат. Григорія; рим.-кат. Едварда.

— **Страхи на ляхи.** Зі Станиславова пишуть нам: Станиславська галапасничка компанія, що просто прогнала убогих школярів бурси Товариства педагогічного з будинку закупленого Преосв. єп. Шенїтцким на семінарицьку канлицю — хоч будова семінарії відложена на неограничений час — грозять, що всі подадуть ся (!!) до димісії, коли єпископом вістане о. Філяс. Що се пусті «страхи на ляхи», се пізнає кождей, хто хоч трохи знає цацарських мамелюків, у котрых крім своїх особистих інтересів та московщини для інтересу, нема нічо святаго. Будемо бачити, як они подібно як за попередних єпископів так і на дальше будуть сповняти найнижші послуги:

лакеїв, поліціянтів, кельнерів, навіть циркуликів, щоби на сих «безплатних» урядах робити свїтлі інтереси та не перестануть так довго, доки не знайде ся чоловік розумний та справедливий, що ту справдешну «язву» єпархії викине з палати єпископської та розжене на чотири вітри.

— **Галицький референт шкільний у Відні.** З Відня доносять, що на місце міністеряльного радника д-ра Плажека, котрий буде віцепрезидентом гал. шкільної ради, покличуть профєора львівського університету д-ра Цвїклінського яко самостійного референта для шкільних справ в Галичині.

— **Торжество інаугурації шкільного року на львівськїм університетї** відбуло ся вчєра рано. На богослуженю в костелї св. Николая були присутні єс. архієп. Більчевский, намісник гр. Пінїнський, віцепрезидент вис. суду Дилевский, директор почт Сеферович, президент краєв. суду Бавх, прокуратор скарбу Корн, ректор політехніки Дзєслєвский, проф. Туліє, ректор академії ветеринарії др. Шпільман, всі профєсори університету і численно зібрана публіка. По богослуженю в присутности згаданих достойників і студентів ректор університету др. Ридигер виголосив інаугураційну промову, почім проф. др. Зубер мав відчит про «задачі і методи геології».

— **З Бережан.** Дня 17. жовтня с. р. устроює товариство «Руска Бєсїда» в Бережанах *вечєрок з танцями* в комнатах товариства «Надія» в Бережанах. Вступ від особи 2 К. Стрїй для дам вечєрковий, для мушци балевий. Початок о 8. год. вечєром.

— **Наука Руского языка і письменства для дївчат,** що ходять до не-русских шкіл, відбуває ся що суботи від 3. год. пополудня в домі при Стрїлецькій площї ч. 6. в партерї в шкільній виділовій ім. Т. Шевченка. Виділ «Руского товариства педагогічного» авертає ся з уклинною прозьбою до патріотичних родителїв і опікунів, щоби захопили свої діти ходити на сю науку, котрої хоєнність повинна бути ясною кождому тямущому Русинови. Ся наука відбуває ся в трех курсах. На найвишнім курсї учить профєсор рускої гімназії др. Іван Копач.

— **З жіночої спілки «Труд».** Рада управляюча сєго Товариства уповажила Дирекцію, щоби в найближшїм вже часї поробила приготовлею до відкритя робітні кравецької і шитя біля. Управителька ангажована до веденя кравецької робітні виїхала на якийсь час до Відня. Дирекція Товариства порішила, що робітні будуть відкриті з Новим роком 1902, і розпочала відповідні приготовленя. Посада управительки відїлуу шитя біля ще не обєаджена. До відкритя склепу з материями і приборами до жіночих робіт неможє тепер ще приступити, бо квота, яку Р. Т. патріотки і патріоти титулом членських удїлів зглядно на книжочки зложили, на отворенє склепу не вистарчає. Шкода, що відкритє склепу не може разом з відкритєм робітні наступити. Воно було б ще й можливе, коли би П. Т. Публіка наша пригадала собі патріотичні відозви Заряду Товариства «Труд» та щоби бодай кожда десята людина хоть з одним удїлом до Товариства сєго приступила і по кілька десятков корон умістила на книжочки вкладковї. Відозв розіслав Заряд «Труда» авшп 300 на адреси, а крім того уміщував часто поклики в газетах. На тоє все приступило до Товариства околє 150 членів, а книжочок вкладкових видано всего на-всього три. Удїл не високий, бо тільки 20 кор. і 2 кор. вписового, а як мало таких, що на сєй удїл спромогли ся. Від вкладок на книжочки платить Товариство «Труд» 4 1/2 % а від удїлів дївіденду відповідно до єсєгненых зисків річних. Поручаємо усильно сє Товариство памяти нашої Р. Т. Публіки! — Адреса Товариства: Жіноча спілка промислова «Труд» у Львові, Ринок ч. 10.

— **Нова лінія львівського електричного трамваю** має будувати ся незадовго. Лінія тая буде починати ся від улиці Гетьманської і буде йти через площу Голуховских, улицю Сонїчною, через площу Місіонарєку до залїзничого насину попід залїзничий міст, улицями Замарстинівською, Панєнською і св. Мартина до нової різницї.

— **Злука нотараяту з адвокатурою.** Міністер судівництва скликав анкету, яка має радити над материяльним становиском адвокатів і нотарів і порішити, чи не дасть ся злучити нотараят з адвокатурою. Минулого року на з'їздї делегатів у Відні ухвалено стремити до сєї злуки, головно в малих місточках, де нотарі підіймають ся оборони сторін і тим підколюють материяльне становиско адвокатів. Справою займає ся окрема комісія організаційна, вибрана в тій цілі.

— **Розправа С. Нодарієго і В. Сїдельника,** єміґраційних агєнтів, котрі остають тепер в слїдчїй вязницї, відбуде ся перед орїкаючим трибуналом дня 28. с. м. Розправу буде вести старший радник Гїжовский, а обжалувати буде заст. прокуратора Лежанський. До розправи, котра буде вести ся в німецькій мові, покличуть лишє 20 свідків з Країни, Угорщини і Галичини.

— **Кара дожитнєної вязницї.** Віктора Долєка,

засудженого на кару смерті за убійство Смажевського, цісар помилував, а суд замінив кару смерті на доживнену вазницю.

— Другий процес Реґера. Перед апеляційним трибуналом у Львові відбула ся вчора друга розправа проти Реґера, обжалованого за мниме очернение авдитора-поручника Вольфа. Розправа відбула ся в неприєвности обжалованого, бо він засідає на лаві обжалованих в иньшій прасовім процесі. Трибунал по обороні адв. д-ра Ципера прихилив ся до вироку першої інстанції і увільнив Реґера від вини і кари.

— Носив вовк, понесли й вовка або крав Будкевич, обікрали й Будкевича. Будкевич, що вславив ся своєю крадежію в банку Йоваша, знаючи, що не скоро дістане ся знов на волю, поручив своєму правному заступникови продати всі свої річи. Отже підчас тої продажі его обікрали, а его заступник правний адв. др. Морачевський доніс о тім поліції.

— Ковало на продаж. Оноді притаив у мішку до Львова Йосиф Гупало із Бібрки ковало і хотів его продати гандлярви Крайтерови. Згода в згоду — із 30 К зійшло вже на 14 К, та лише купець хотів продавцеви, що звав ся первісно Шведом, заплатити для певности на поліції. Як гандляр учув за поліцію, то покинув і мішок і ковало і хотів утечи, але се ему не удало ся. Приведеному на поліцію доказали, як він властиво називає ся, що ковало не уваслідив ані по батьку, ані по браті, лише забрав у свого сусіда — і змученого таким тягаром лишено в арешті на відпочинок.

— Страйк кравецких помічників вибухнув в Снятині. Они домагають ся зменшення годин праці і підвищення платні. Доси працювали они 16 до 18 годин денно. Страйкуючі звернули ся до промислового інспектора, Навратіля, з прозьбою о посередництво.

— Важне для катехитів. Уже вийшов «Підручник практичний», як має ся учити релігії в I класі, зглядно на 1. і 2. степені науки в школах народних. Всі, що учать релігії, повинні купити собі тую книжку, котра продає ся по 1 К в книгарні Шевченка і Ставропігійській, а з перемискою о 10 сот. дорожше.

— Для кандидатів дяківського стану. Речинець до дяківського іспиту при катедрі св. Юрія у Львові назначено на 21. жовтня с. р. в капелярній парохіяльній о год. 10. рано.

— Shake-hands. Президенти Сполучених Держав півн. Америки приєднують собі горожан подаванем їм руки. Мек Кінлей і его жена тішили ся незвичайною популярністю лише через те, що кожного свого гостя в Білій Палаті витали щиро і подавали ему руку. Клявелянд, попередник Мек Кінлія, не мав довіри у Американців, бо в день свого вибору не подав нікому руки, а мав у себе звиш 4.000 гостей. Спершу виручувала его в тім жена, але по тисячнім поданю руки, она замітила, що рука її почервоніла і почала пухнути.

— Миш. В часописи «Das Recht» оповідає пастор К. А. Кеніг з Саус Бенд (Індіяна) ось таку подію: На розі одної улиці в Новім Йорку продавав якийсь Італієць білі миши. Одна миш лажла на крисі капелюха, щоби притягнути гостей. Дві дами пристаули: Італієць бере миш в капелюха і вихвалює перед ними ласкавість, ученість та гарний вигляд мишати. В тім миш скочила і в одній хвилі найшла ся на рамени дами, що стояла побіч. Один тревожний крик і — дама паде без душі на землю. Занесли єї до поблизького склепу і минуло 20 минут, заки она опам'ятала ся. В тім поліціянт пізнав у зімлілій одну з найгірших проступниць, котрої образ украшає «Rogues Galerie». Чотири рази она сиділа вже у вазниці задля ріжнородних грабежів, причім єї оружем були: кинжал та револьвер. Як-раз розіслано за нею знова гончі листи з причиною «мордерчого нападу», бо недавно вимкнула ся поліції. І отся женщина паде зімліла з боязни перед мишею! «Дійсно, ті жінки — се психологічні загадки» — говорить мій учений приятель. Але жінка сказала: О ні! Річ цілком природна! Чоловік є як-раз тільки чоловіком, але миш — брр, такий страшний звір.

— Еміґрація на Сибір. «Правит. Вѣсти» подає цікаві дані про еміґраційний рух на Сибір. Показує ся, що від 1. січня до 1. вересня с. р. виїхало на Сибір 77.000, а вернуло 20.000 осіб або 25%. Головною причиною так численних поворотів має бути неурожай, що панує там вже через 2 літа і се захитало віру колоністів в можливість істнованя і удержаня себе в Сибірі.

— 20 літ у вазниці. В тих днях викрито страшний злочин, дуже подібний до того, який тепер є предметом процесу о «увязненю в Поатіс». Перед кількома днями прийшов до редакції фльоренцької часописи «Friggamosca» безіменний лист, що обжаловував званого міліонера, адвоката Юлія Корсі в Емполі, о убійство его одинокої сестри. Заряджене сейчас слідство викрило дійсно, що 20 літ тому наслідив Корсі wraz з одинокою глухонімою сестрою величезне майно по батькови. Коли молода дівчина залюбила ся в камердинері і хотіла вийти за него, брат віддав єї в руки званої негідниці-

факторки, котра, замкнувши нещасливу в темній комірці, знуцала ся над нею в найстрашнійший спосіб. Аделю Корсі найдено дійсно цілком божевільну і влючу як звєрина. Звєрського брата, нині 60-літнього, жонатого чоловіка, увязнено безпробовочно.

— Підводний корабель видумав один ученій Француз. Корабель той виглядає як то цигаро, що зве ся «куба». Він подовгастий та валковатий, в середині грубший а при кінці тонший, довгий на 300 метрів а на 4 метри в середині грубий. Цілий корабель покритий сильною бляхою, що не пропустить ні каплі води. До середини корабля веде всего один невеликий отвір, що замкає ся щільною засувою. В середині корабля є осібний переділ для електричної машини, що порушає кораблем і що дає ему електричне світло. Крім того є комната для ідучих кораблем людей. Щоби люди мали чим віддихати, є на се осібні велізі і щільно замкнені посудини, де є стиснений воздух, що его випускає ся по трохи із посудини на комнату і відсвіжувє повітре в кораблі. Сей корабель може з поверхні води спускати ся і в найбільшій морскій глибині і там плавати під водою цілими годинами.

— Вісти з перемискої епархії. Презенти одержали: оо. Мих. Ритович на Волковило, Ем. Трешневский на Хоробрів, Юл. Гумецький (старший) на Вербіж, Ілїрій Туна на Розбор округлий. — До канон. інституції візвані: оо. Стеф. Козенка на Річицу, Мих. Пирожок на Ульговок і Вас. Балко на Тройцу. — Канон. інституцію одержали: оо. Іван Костек на Нове Село і Юрій Падох на Кривчу. — О. Стеф. Хиліак з Стебника увільнений на власне бажанє від управи дроґобицьким деканатом і при тій нагоді одержав титул вислуженого декана. Управителем дроґобицького деканату назначений о. Ник. Івановський з Модрича, а другим дроґобицьким віце-деканом іменованій о. Тадей Скородинський з Трускавця. — О. Конст. Вандзіляк, настоятель львівської дух. семінарії, назначений духовником перемискої семінарії і також заступником професора церковного права при перемискій дух. семінарії. — Завідательства парохій одержали: оо. Волод. Горницький в Круці і Орест Гнатиніак в Полжнях. — Парох. сотрудниками назначені: оо. Йосиф Ваницкий в Волчі долішній, Григ. Максимович (з правом управи) в Прильбичах і Волод. Рихлевський в Ричягові. — О. Ем. Погорецький, капелян епископа Константина, одержав на один рік відпустку для покрівленя здоровля. — Правительство надало на один рік дотацію для приватного сотрудника в Бутинах і продовжило на один рік дотацію для парох. сотрудника в Ванєві.

Наука, штука, література.

— Літературно-Науковий Вістник, книжка X. за жовтень 1901. року. Зміст: Наш альбом: Із поезій Сергія Павленка I—X. — Із поезій Сильвестра Яричевського, I—VI. — Із поезій С. Грушенка, I—II. — Чужа жінка, оповіданє Петра Шелеста. — Вирід, оповіданє Осипа Шлятка (далі). — Арсен Яворенко, драма Б. Гривченка (конець). — Трицять від ста, оповіданє Матильди Серао (конець). — Із оповідань Мультагулі: I. Про причту. II. Галапаси. III. Наласники з салом. IV. Конфесія. V. Провидіне. VI. Матвія. гл. XIX. VII. Із Ідей. — Із переспівів Павла Грабовського: Ілля Муромець (великоруська баліна). — Сервітути і розмежованє ґрунтів на правобережній Україні, Ф. І. Немоловського (конець буде). — Будучність гімназій, уваги проф. д-ра Фрідріха Паульзена. — Уваги на сучасні теми: I. Заборона Літер. Наук. Вістника в Росії, Ів. Франка. II. Про нашу літературну мову, А. Кримського. III. Московська ластівка на Галицькій Русі, Ів. Франка. — Хроніка і бібліоґрафія.

— Новий твір кс. Перозія «Мойсей» виконають небавом перший раз в Медіолянї. «Мойсей», як доносять італійські часописи, є «симфонієтично-вокальним поематом», до якого текст написали Агостіно Камероні і Піетро Крозі. Твір ділить ся на три часті і прольоґ; в нїм виступає Мойсей, Фараон, Арон, Рахіла, Сефора, Марія, єврейський патріярх, «Голос Єгови» і хори. Кс. Перозі komponує тепер вже новий твір п. з. «Апокаліпса».

Телеґрами.

Відень. 11. жовтня. Цісар відвідав вчора пополудня перебуваючу тут портуґальську королеву-матір Марію Пію.
Відень. 11. жовтня. Грецький король Юрій,

прибуде сюда з кінцем жовтня. Стріча з цісарем збуде ся дня 1. або 2. падолиста.

Відень. 11. жовтня. Рада міста Відня ухвалила вчера не приступити в члени «Schulvegein-u», бо на его зібранях накидано ся на неї в обидливий спосіб.

Берлин. 11. жовтня. Румунське правительство повідомило німецьке правительство, що на підставі оголошеної митової тарифи оно не є в стані відновити в р. 1903. торговельного договору з Німеччиною.

Берлин. 11. жовтня. На 4% позичку полуднево-східної російської залізниці зголосило ся стілько субскрибентів, що в першій дни вже замкнено субскрибцію.

Неаполь. 11. жовтня. Два хорі в нізітєкїм лязаретї померли на чуму. Стап иньших ізолованих осіб вдоволяющий, а більшу часть їх випущено вже на волю — по переведеню дезинфекції їхнього тіла і одїня.

Льондон. 11. жовтня. Деякі дзєвники гаянть заведене стану облоги в капляндській кольонїї і висказують ся, що се може довести до цілковитої утрати сеї кольонїї для Англичан, як свого часу Англія стратила північну Америку.

Льондон. 11. жовтня. Бюро Райтера з Крадок: Забраних до неволі 53 повстанців з капляндських кольонїї уставлено на ринку і відчитано їм вирок, засуджуючий всіх на кару смерті. Але Кітшенер змінив відтак кару на доживнену вазницю.

Вісти господарські, промислові і торговельні.

Рахунок Товариства взаїмного кредиту «Дністер» у Львові, стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою, за місяць вересень 1901.

I. Стан довжний:

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes items like 'Удїли членів', 'Фонд резервовий', 'Спеціальна резерва страт'.

II. Стан чинний:

Table with 2 columns: Description and Amount. Includes items like 'Позички удїлені', 'Готівка в касї', 'Цінні папери фонду резервового'.

Членів прибуло 19, убуло 6, остав з кінцем вересня 1901 р. всіх членів 1981 з 2060 декларованими удїлами в сумі корон 103.000.

Стопа процентова від вкладок 4%, від позичок удїлюваних з провізією на кошти адміністрації 6 1/2 %.

Львів 8. жовтня 1901.

COLOSSEUM Ernesta Thorna.
у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна.
Небувала, сензаційна програма!
від 1. до 15. жовтня 1901.
При співучасті військової музики 80. н. п.

- 1) Юлія Мілянова, українська субретка.
- 2) Воздушний балет, польоване на мотилі.
- 3) The Raemler Company, жонглерська сцена в паризькій реставрації.
- 4) Les Bast, музикальні кльовни.
- 5) Claire Lafort, атлетка.
- 6) Орхестра і рекламограф.
- 7) Helga Dumont, серпентинова тансерка.
- 8) The 2 Erolts, ексцентричні еквілібристи.
- 9) Братя Александер, акробати головою на голові.
- 10) M. Meerwald, субретка.
- 11) Lingand Long, китайські ексцентрики.

Що дня о 8. год. вечером велике представлене. В неділю і свята два представлення. Що п'ятниці High-Life представлене. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Лекційна комісія

студентів філософичного відділу львівського університету, яка остає під зверхним проводом проф. Твардовського, поручає здібних інструкторів і домових учителів. — Устні аголошення приймають члени комісії щоденно (навіть в неділі і свята) на університеті (І п. Сала VIII) межі 12 !. год. — Адреса: Лекційна комісія студентів філософичного відділу, Львів, Університет.

Др. Олександр Богдан КУЛАЧКОВСКИЙ,

субститут надв. адвоката д-ра Отмара Райзера і оборонець в карних справах у Відни, I, Tuchlauben ч. 4 або XIII/9 Suppégasse ч. 9.

Дешевим і гарним дарунком

при всяких нагодах, яко гарна прикраса комнат і **Картини:** Верещагіна, Шевченко в доміні і Сластьона, Шевченкова могила. Можна дістати через адміністрацію „Руслана“ з пересилкою за 1 кор. 60 сот.

З ЖИВОГО І МЕРТВОГО

новелі **Евгена Мандичевського**
дістати можна в руских книгарнях і у автора

площа Академічна ч. 4. П. поверх, по ціні 1 кор. за брошуровавий і 1 к. 30 сот. за оправлений примірник.

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просвіти“).

єдинокє руске товариство асекураційне, обезпечує будинки і веі предмети движими против огневих шнід.

„Дністер“ припоручилъ Преосвящ. Ординарїяти Всєч. Духовенству і вірним всіх трех Епархїй

Фонди гваранційні „Дністра“ з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540 кор 11 сот	уавом 520 406 кор. 65. сот.
Резерва премїі	171.942 " "	
Резерва спеціальна	8.000 " "	
Фонд емеритальний	30.924 " 54 "	

Тарифи „Дністра“ умірювані. Надвїзка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту в премїі

„Дністер“ виплатив до 31. грудня 1900. відшкодовань 2.120.834 кор. Шнод дізнають ся безпроволочно в присутствї Делегата і 2 членів

Полїон „Дністра“ приймають при позичках гіпотечних Банк краєвий і Каса опадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Сятинї, Городенці, Терєбовлї, Заліцках, Городку і Богородчанях

НА ЖИТЕ треба обезпечитись тільки через „Дністер“ в Товаристві азаїмн обезпеч. в Країнові; в таких обезпечень через „Дністер“ иде часть провізїі на рускі публичні добродїїні ціля; поліси і квїті видає Краївське Товариство рускі.

„Дністер“ пошукує способних агентів, особливо селян господарів в окрестностях, де ще нема близько агенцій „Дністра“. Агенти заробили вже 274.964 кор. провізїі

Зголошеня о агенції треба вносити до Дирекції у Львові

Селяне! убігайте ся тільки о агенції „Дністра“

Від огню обезпечайте ся тільки в „Дністрі“.

На житє обезпечайте ся тільки через „Дністер“.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшїм курсї денним не числячи ніякої провізїі.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годинї				відходить о годинї			
6:10	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня	6:25	до Станиславова, Підвисокого, Потутор				
6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Гусятїна	6:30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний				
6:46	з Брухович, щод. від 16. мая до 15. вер. вк.	6:43	„ „ „ „ „ дв. Підзамче				
7:45	з Янова	6:55	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава				
7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:30	до Кракова (Відня, Варшави), Берліна				
8:00	„ „ „ „ „ на дв. головний	2:55	до Сколього, до Лавочного (1. зип. до 15. вер				
8:10	з Лавочного (Пешту) Калуша, Сянока	9:00	до Янова				
8:15	з Сокаля, Рави рускої	9:15	до Підволочиск, Бродів, Гусятїна дв. Піда				
1:35	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берліна	9:25	до Янова				
11:45	з Ряшова, Любачова, Самбора	9:42	до Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова				
11:55	зі Станиславова (Керемезе, Потутор)	10:20	до Чернівців, „ „ „ „ „ дв. гол.				
12:55	з Янова	10:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята				
1:10	зі Сколього, Калуша, Хирова з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.	1:25	до Брухович від 16. мая до 16. вересня в неділі і свята				
3:14	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.	2:15	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.				
4:40	зі Самбора, Борислава, Стрия	3:15	до Янова щоденно від 16. мая до 30. вер.				
2:20	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Піда.	3:26	до Брухович щод. від 16. мая до 15. вер.				
2:35	5:35 „ „ „ „ „ на дв. голов.	3:30	до Рашева, Хирова, Любачова				
5:50	з Кракова						
5:40	з Чернівців, Іцкан						
6:00	з Сокаля, Белзця і Любачова						
НІЧ							
8:40	7:36 з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)	12:45	6:10 до Станиславова				
2:31	8:50 з Брухович від 16. мая до 15. вересня щод.	6:20	до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)				
12:15	9:41 з Янова від 1. мая до 15. вер. щоденно	6:30	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б.				
	9:20 з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)		а від 16. вер. до 30. півт. 1902 щоденно				
	9:50 з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова	6:35	до Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова				
	10:20 з Чернівців, Букарешту,	7:10	до Тернополя, Бродів дворець головний				
	10:20 з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша	7:32	дворець Підзамче				
	10:20 з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Піда.	7:25	до Сокаля і Рави рускої				
	10:02 „ „ „ „ „ на дв. голов.	7:52	до Брухович (13. мая до 16. в.р. в нед. і св.)				
	3:12 з Підволочиск Копичинь на дв. Підзамче	9:30	до Янова від 1. мая до 15. вересня				
	3:35 „ „ „ „ „ на дворець головний	10:30	до Чернівців і Іцкан				
		11:00	до Кракова, Відня, Варшави				
		11:10	до Підволочиск, Бродів дв. голов. й				
		11:32	„ „ „ „ „ дв. Піда				
		4:15	до Кракова, Відня, Берліна, Самбора				
		4:45	до Брухович від 16. мая до 15. вер. щод.				

ЗАПІМКА: Пєра нічна числять ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский різнить ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского — 12 год. 36 мин. часу львівского. — В місті выдають білети Ізди: Звичайні білети агенції часописий Ст. І. Соколовского в пасажи Гавсмана ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білети звичайні і всякі инші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади Ізди і т. п. бюро інформаційне ц. к. залізниць держав них (ул. Красіцких ч. 5. в подвірю, сходи П. двері ч. 52.) в урядових годинах (8—3 а в свята 9—12).

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до перекладаня папери вартістні і дав на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касі пандирний сховок до виключного уятку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важкі документи.

Під тим виглядом поробив Банк гіпотечний як найдодігднійш заряджений.

Привіси дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовий.